

ТРГОВИНСКО ПРАВО

Испитна питања за школску 2024/2025 годину

Прво питање – Увод, општи део и посебан део до уговора о превозу

- 1) Појам, предмет, садржина и метод трговинског права
- 2) Природа, особине и значај одређења трговинског права
- 3) Место трговинског права у правном систему
- 4) Врсте извора, закон и подзаконски акти као извор трговинског права
- 5) Општи услови пословања, формуларни уговори и трговачке клаузуле
- 6) Обичаји и узансе као извор трговинског права
- 7) Судска пракса и страно право као извор трговинског права
- 8) Редослед примене правила у трговинском праву
- 9) Појам трговине и трговинског посла и значај одређења трговинског посла
- 10) Уговори у привреди – појам, врсте и типични уговори
- 11) Појам трговца и значај одређења
- 12) Набројати особености уговора у привреди и објасните разлоге за њих
- 13) Начело слободе уговарања и његова ограничења
- 14) Начело савесности и поштења
- 15) Мешање државе у трговину и појачана пажња у трговинским пословима
- 16) Начело теретности трговинских послова
- 17) Начело неформалности трговинских послова
- 18) Набројати особености закључења уговора у привреди и преговори
- 19) Општа понуда за закључење уговора у привреди
- 20) Прихват понуде ћутањем и конклюдентном радњом
- 21) Посебни начини закључења уговора – меморандум, савремена средства везе и електронске поруке
- 22) Закључење уговора у привреди надметањем
- 23) Јемство и пенал као средство обезбеђења
- 24) Залог као средство обезбеђења уговора у привреди
- 25) Особености испуњења уговора у привреди – новчаних и неновчаних обавеза
- 26) Уговорна одговорност у трговинским пословима
- 27) Прекомерно оштећење, застарелост и приговори у трговинским пословима
- 28) Уговор о продаји – уводна разматрања
- 29) Врсте продаје према врсти ствари, седишту уговорника, времену плаћања цене и повластицама једне стране
- 30) Продаја према начину одређивања робе, броју испорука и начину закључења уговора
- 31) Предмет обавезе продавца
- 32) Предмет обавезе купца
- 33) Обавезе продавца – основна и споредне обавезе
- 34) Обавезе купца – основна и споредне обавезе; рачун
- 35) Права купца – врсте права; преглед и пријем робе
- 36) Заштита уговорника – узајамношћу испуњења и накнадна заштита
- 37) Заштита купца – случајеви заштите; неиспорука и лоша испорука
- 38) Заштита купца у случају физичких мана робе
- 39) Посебни случајеви заштите купца – мане дела робе, испорука бољег квалитета, мање или веће количине, природа правила о заштити купца и застарелост
- 40) Гаранција за исправност трајније робе
- 41) Заштита купца у случају испоруке робе са правним манама
- 42) Израчунвање накнаде штете купцу
- 43) Заштита продавца – начини заштите и одбијање предаје робе
- 44) Право продавца на раскид уговора, камату и пенал
- 45) Право продавца на накнаду штете

- 46) Прелаз ризика и трошкова - ко сноси губитак?, случајна пропаст, ризик и трошкови, транспортне клаузуле
- 47) Уговор о налогу
- 48) Уговор о посредовању
- 49) Уговор о трговинском заступању – основна учења
- 50) Обавезе, одговорност и права трговинског заступника; престанак уговора
- 51) Уговор о комисиону - основна учења и врсте
- 52) Комисионарине обавезе права и самостално иступање
- 53) Уговор о контроли – основна учења и врсте
- 54) Контролорине обавезе и права
- 55) Уговор о ускладиштењу – основна учења и врсте складиштара
- 56) Складиштарине обавезе и права
- 57) Одговорност складиштара
- 58) Уговор о отпремању (шпедицији) – основна учења, односи и врсте отпремања
- 59) Отпремникове обавезе и права
- 60) Одговорност отпремника – за своје радње и за туђе радње

Друго питање – превоз, грађење, туристички уговори, лизинг, осигурање и банкарски послови

- 61) Уговор о превозу уопште – уводна разматрања
- 62) Певозне исправе
- 63) Врсте уговора о превозу
- 64) Престанак уговора о превозу
- 65) Појам уговора о превозу ствари и набројати обавезе уговорника
- 66) Обавезе превозиоца до отпочињања превоза
- 67) Обавезе превозиоца у превозу
- 68) Обавезе превозиоца након превоза
- 69) Обавезе пошиљаоца
- 70) Одговорност превозиоца робе — врсте одговорности, превозничка одговорност
- 71) Штетни случајеви превозничке одговорности
- 72) Основ превозничке одговорности превозиоца ствари
- 73) Ослобођење од одговорности превозиоца њтвари
- 74) Ограничење одговорности превозиоца ствари
- 75) Неограничена одговорност превозиоца ствари
- 76) Одговорност превозиоца ствари за помоћнике
- 77) Једнострана принудност режима превозничке одговорности
- 78) Утврђивање штете, накнада штете и остваривања права на накнаду штете од превозиоца
- 79) Уговор о тегљењу
- 80) Заједничка хаварија
- 81) Уговор о превозу путника – уводна разматрања
- 82) Обавезе превозиоца и путника и право на одустанак
- 83) Одговорност превозиоца путника
- 84) Уговор о превозу пртљага
- 85) Превоз са више превозилаца – појам и врсте
- 86) Збирни превоз, превоз путем стварног превозиоца и двојни превоз
- 87) Узастопни превоз
- 88) Мешовити превоз
- 89) Уводна учења о уговору о грађењу
- 90) Врсте уговора о грађењу
- 91) Обавезе грађевинара – управноправе обавезе и уговорне обавезе
- 92) Обавезе наручиоца грађења – управноправне обавезе и уговорне обавезе
- 93) Примопредаја радова
- 94) Уговорна одговорност грађевинара

- 95) Одговорност пројектанта и деликтна одговорност трећим лицима
- 96) Основна учења о туристичким уговорима и уговор о алтоману
- 97) Уговор о организовању путовања
- 98) Измене уговора о организовању путовања и одустанак од њега (право путника, забрана организатору осим кад је уговорио и због ванредних околности)
- 99) Одговорност организатора путовања
- 100) Посреднички уговор о путовању
- 101) Увод о уговору о лизингу и врсте уговора о лизингу
- 102) Посао финансијског лизинга
- 103) Уговор о лизингу у посредном лизингу
- 104) Појачана заштита уговорника у лизингу – заштита даваоца и заштита примаоца
- 105) Осигурање као делатност, уводна разматрања уговора о осигурању
- 106) Полиса осигурања
- 107) Врсте осигурања
- 108) Обавезе уговорника у осигурању
- 109) Трајање осигурања – почетак осигурања и престанак
- 110) Особености имовинског и личног осигурања
- 111) Основна учења о банкарским пословима и пословању, њихове особине и значај
- 112) Учесници банкарских послова
- 113) Врсте банкарских послова
- 114) Заштита клијената банке и банкарска тајна
- 115) Посебна заштита корисника финансијских услуга
- 116) Уговор о депозиту уопште – појам, врсте и природа
- 117) Новчани депозит
- 118) Улог на штедњу
- 119) Неновчани депозит
- 120) Депозит хартија од вредности
- 121) Појам и врсте кредитних послова уопште
- 122) Уговор о кредиту
- 123) Престанак уговора о кредиту
- 124) Врсте кредита
- 125) Есконт
- 126) Ломбард
- 127) Уговор о текућем рачуну уопште и о банкарском текућем рачуну
- 128) Уговор о платним услугама
- 129) Уговор о сефу
- 130) Акредитив
- 131) Односи између учесника акредитива
- 132) Врсте акредитива
- 133) Банкарска гаранција – основна учења
- 134) Односи између учесника гарантног посла
- 135) Врсте гаранције
- 136) Наплатни (инкасо) посао

Треће питање – Хартије од вредности

- 137) Хартије од вредности
- 138) Особине хартија од вредности
- 139) Врсте (поделе) хартија од вредности
- 140) Харије на име
- 141) Хартије по наредби
- 142) Хартије на доносиоца
- 143) Настанак и престанак хартије
- 144) Судски поништај хартија (амортизација) – појам, поступак, окончање поступка, дејства поништаја
- 145) Промене хартија од вредности

- 146) Меница – основна учења
- 147) Врсте менице
- 148) Менична начела
- 149) Менични елементи – набројати
- 150) Битни менични елементи
- 151) Претпостављени менични елементи
- 152) Факултативни елементи
- 153) Меничне радње – основна учења
- 154) Издавање менице
- 155) Презентација менице
- 156) Акцептирање
- 157) Пренос менице – појам и врсте
- 158) Индосирање
- 159) Цесија менице
- 160) Авалирање
- 161) Умножавање менице
- 162) Преписивање менице
- 163) Исплата менице
- 164) Интервенција код менице
- 165) Протест менице
- 166) Нотификација код менице
- 167) Менични регрес
- 168) Принудна наплата менице
- 169) Менични приговори
- 170) Домицилирана меница
- 171) Бланко меница
- 172) Сопствена меница
- 173) Застарелост код менице
- 174) Амортизација менице
- 175) Неосновано обогаћење код менице
- 176) Чек
- 177) Сличности и разлике менице и чека
- 178) Врсте чека
- 179) Чековна начела
- 180) Чековни елементи
- 181) Чековне радње – појам и разлике од меничних радњи
- 182) Издавање чека
- 183) Пренос, авалирање, умножавање и преписивање чека
- 184) Презентација чека – само на исплату, рокови, пропуштање рока
- 185) Исплата и интервенција код чека
- 186) Опозив чека
- 187) Протест и нотификација код чека
- 188) Регрес по чеку
- 189) Судска наплата чека
- 190) Застарелост и амортизација чека
- 191) Ванчековни спор
- 192) Складишница
- 193) Располагање складишницом (пренос) и намирење заложног потраживања
- 194) Товарни лист
- 195) Теретница
- 196) Легитимационе исправе – основна учења
- 197) Легитимациони знаци
- 198) Легитимациони папири
- 199) Платне картице

Литература: 1) Небојша Јовановић, *Уџбеник из трговинског права*, Досије, Београд 2024, 2) Небојша Јовановић, Вук Радовић, Мирјана Радовић, *Трговинско право*, Београд 2020 или касније издање; 3) Мирко Васиљевић, *Трговинско право*, Београд, 2016. или касније издање